

DIAKONIENS DAG, 21. APRIL 2021

Sårbarhet i og etter koronaens tid

Vi står sammen i møte med sårbarheten

Innledning ved adm.dir./forstander Ingunn Moser, Diakonhjemmet

God morgen alle sammen! Mitt navn er Ingunn Moser og jeg er forstander og adm dir ved Diakonhjemmet, og jeg har fått æren av å åpne og ønske dere alle velkommen til Diakonien dag 2021 – med temaet *Sårbarhet i og etter koronaens tid*.

Dette har vi gledet oss til lenge....!

I fjor måtte vi dessverre avlyse, men i år er vi stolte av å presentere et nytt konsept for Diakonien dag både mht. innhold og form.

I år er Diakonien Dag heldigital og tilgjengelig over hele landet. Det tror vi bidrar positivt til at vi har over 450 påmeldte til konferansen i år! Vi gleder oss stort over interessen og tar det med oss videre i arbeidet med framtidige konferanser. Vi er også interesserte i deres tilbakemeldinger om dette i etterkant. Men det kommer vi tilbake til senere.

Men selv om vi møtes digitalt, og ikke fysisk, denne gangen, vil mye fortsatt være gjenkjennbart.

Vi skal feks møte et bredt spekter av deltagere fra diakoni og kirke, fra de mange samarbeidspartnerne våre i det sivile samfunn, og fra kommunal og offentlig sektor. Vi skal ha musikkinnslag og ord for dagen ved studentdiakon og prester ved Diakonhjemmet.

Når det gjelder innhold, har konferansen likevel en litt ny innretning og målsetning.

Diakonhjemmet har vedtatt en ny overordnet strategi fram mot 2030, der målbildet er at vi skal være en pådriver for bærekraft og en tydelig og betydelig samfunnsaktør.

Vår tids største utfordring er bærekraft i vid forstand. Bærekraft er definitivt et diakonalt anliggende og en del av samfunnsoppdraget.

I tråd med denne strategien ønsker vi å bruke Diakonien dag til å sette agenda og påvirke, til å delta i aktuelle samfunnsdebatter, og til å synliggjøre diakonien og kirkas rolle i velferds-samfunnet så vel som i sivilsamfunnet, i lokalsamfunnene og i menneskers hverdagsliv ... Det som særlig har aktualisert dette det siste året, er pandemien.

Under pandemien har vi erfart hva vi hadde, hva vi har tatt for gitt, hva vi savner og hva som betydde og betyr noe.

Den gode klemmen, smilet, håndtrykket, blikket, nikket, det å sjå og bli sett, det å utveksle noen ord og møtes over en kaffe, det å samles, det å ha åpne dører og rom og arenaer å møtes på.

Pandemien har lært oss verdien av relasjoner og sammenhengene vi inngår i, i det store så vel som i det små og nære og hverdagslige –

Pandemien har blottlagt vår alles, enkeltmenneskets og fellesskapets, sårbarhet. Har minnet oss om sårbarheten som felles grunnbetingelse for det å være menneske – men også tydeliggjort forskjellene i utsatthet og skjevfordelingen av sårbarhet – nasjonalt og internasjonalt.

Pandemien setter samfunnet på prøve. Pandemien skaper sårbarhet, forsterker sårbarhet, avdekker og synliggjør sårbarhet...

Samtidig er det viktig å ta med at pandemien også skaper og synliggjør motstandskrefter, eller det som kalles resiliens: de kreftene som gjør at strået og blomsten ikke brekker, men retter seg opp igjen etter en storm, et regnskyll eller andre former for uvær.

Virkningene av krisen kommer til å påvirke oss i lang tid. Det utfordrer oss.

Hvordan tar vi med oss disse følgene og lærdommene når viruset ikke lenger utgjør en trussel? Hvordan skal vi bygge oss opp igjen etter denne krisa? Hvordan skal vi «build back better» sammen - i våre lokalsamfunn, i vårt land og i verdenssamfunnet?

Og hvordan bidrar diakonien og kirka, våre søsterkirker og andre trossamfunn til det?

Det siste året har diakonien vært med og tatt stort samfunnsansvar – som en del av samfunnets beredskap i en krisesituasjon.

Det ønsker vi å synliggjøre og dele. Rope det ut, om nødvendig. For det har en tendens til å gå under radaren for mange at diakonien, kirka, og kirker og trossamfunn i vid forstand, utgjør en viktig del av helse-, omsorg- og velferdssektorene. Vi er en betydelig del av både sivilsamfunnet og velferdssamfunnet.



St. Olav Kirke, Oslo, påske 2021
Bilde: P. Josef Ottersen

 Diakonhjemmet

I forbindelse med nedstenginger og nå sist også koronakommisjonens rapport har det gjentatte ganger blitt spørsmålsteget ved om kirka er med – og det gjøres et stort poeng ut av at kirka har blitt nedstengt – den største nedstengingen av kirka noensinne.

Men har kirka vært stengt? Og hva er det vi bidrar til når vi snakker slik?

For det første bidrar vi til at det blir satt likhetsteget mellom kirka og gudshusene våre. De har hatt stengte dører og det har vært et savn for mange å ikke kunne samles der. Men kirka og trosutøvelse er så mye mer enn kirkebyggene.



Fjell menighet- Drammen
2020-2021



For det andre bidrar disse diskusjonene til å snevre inn og begrense forståelsen av både kirke og tro. Kirka er fellesskapet av de som tror – oss som tror – og tro og trosutøvelse inkluderer også de handlingene som springer ut av forpliktelsen som følger med å tro: nemlig diakonien, og dens uttrykksformer nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferdighet.

Vi sier gjerne at diakonien er kirka «i verden», kirka i hverdagen, der hvor menneskene er med livene sine. Diakonien er (også) kirka, - og kirka er oss.

Vi driver barnehager, sykehjem og omsorgsboliger, sykehus, skoler og høgskoler, barneverns- og familietjenester, krisetelefoner, psykisk helsetilbud, språkopplæring- og integreringstiltak, dialog- og brobyggingstiltak, arbeids- og botilbud til grupper med særskilte behov, barne- og ungdomsarbeid, ungdomskaffe og kirkekaffe... og mye mye mer.



Kirka i hverdagen,
Diakonhjemmet



Og vi har vært der hele tiden vi har hatt betydelige restriksjoner for hvordan vi har kunnet drive, men har vært åpne hele tiden, og vi har vært en del av beredskapen og krisehåndteringen hele tiden. Og vi skal fortsette å være her også etter koronaen – og ta med oss viktige lærdommer fra koronaen til oppbyggingsarbeidet i etterkant.

Med denne konferansen vil vi bidra til å synliggjøre diakonale aktører som del av samfunnets tilbud innenfor helse, omsorg og velferd, og reflektere over erfaringer og lærdommer som vi må ta med oss videre. Både lokale menigheter og diakonale institusjoner har i denne tiden gjort seg viktige erfaringer om utfordringer, virkninger og konsekvenser – som vi må ha med oss i arbeidet med morgendagens omsorg og bærekraftige velferdsløsninger.

Men vi har også gjort oss erfaringer med nye måter å jobbe på, nye måter å mestre, nye verktøy og metoder – som vi vil ha med oss videre. Derfor vil vi også dele erfaring og innsikt i det som gir motstandskraft og håp – som mestringsstrategier, innovative arbeidsformer og mobilisering av ressurser for fellesskapets beste som vi har sett i denne tiden.

Disse erfaringer og diakoniens bidrag ønsker vi å løfte fram og dele med våre samarbeidspartnere. Slik kan vi lære av hverandre og stå bedre rustet når vi – forhåpentligvis snart - vender tilbake til en ny hverdag.

Til å reflektere over disse temaene har vi fått med oss et drømmelag av bidragsyttere og samtalepartnere... og vi skal vi bruke et bredt spekter av format: fra klassiske foredrag via sofasamtaler til paneldiskusjoner – og fra forhåndsinnspilte videoer til refleksjonsgrupper i digitale break-out-rooms. Vi gleder oss!